

Ziekte van Graves

Behandeling van oogafwijkingen

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

informatie

Inleiding

De ziekte van Graves is een auto-immuun aandoening. Auto-immuun wil zeggen dat het lichaam antistoffen maakt, waardoor ziekteverschijnselen ontstaan.

Bij de ziekte van Graves kan er sprake zijn van afwijkingen aan de schildklier, de ogen en de huid op de scheenbenen.

De ziekte van Graves komt vaker voor bij vrouwen dan bij mannen en begint meestal na het twintigste levensjaar.

De ziekte komt in bepaalde families meer voor dan bij andere.

Roken bevordert het ontstaan van de ziekte van Graves en heeft een negatief effect op het beloop van de ziekte.

In deze folder gaan we alleen in op de afwijkingen aan de ogen. Wilt u ook informatie over bijvoorbeeld de schildklierafwijkingen, vraag uw behandelend arts dan om die folder.

Verschijnselen

De oogverschijnselen van de ziekte van Graves zijn:

- Wijd opengesperde ogen
- Pijnlijke rode ogen
- Tranende ogen
- Bolle ogen

- Zwelling van de oogleden
- Dubbelzien
- Slecht zien

Deze verschijnselen worden veroorzaakt door de ontstekingsreactie van de oogspieren en het vet in de oogkassen. Daardoor wordt de inhoud van de oogkas als het ware naar buiten geduwd. Zijn de oogleden heel stevig, dan valt de uitpuiling van de ogen wel mee. Toch is juist die situatie gevaarlijk, omdat dan de druk in de oogkas stijgt. Daardoor raakt de oogzenuw beklemd en kan blindheid ontstaan.

Het stellen van de diagnose

Om de diagnose te kunnen stellen bekijkt de oogarts uw ogen, wordt uw bloed geprikt en is soms een CT-scan of MRI-scan van uw oogkas nodig. Bij de ziekte van Graves is te zien dat een of meer oogspieren verdikt zijn of dat het vet in de oogkas is toegenomen. Soms wordt de dikte van de oogspieren gemeten met ultrageluid (echografie).

Beleving

We proberen zo goed mogelijk aan te geven wat u kunt verwachten aan ongemak of pijn als u een onderzoek of behandeling krijgt. Toch beleeft ieder mens dat anders en op zijn eigen manier. Vertel het ons als u ergens tegenop ziet of ongerust bent, dan kunnen we daar nog extra rekening mee houden.

Behandeling

U wordt behandeld door zowel de internist, oogarts als orthoptist. De internist probeert de werking van de schildklier te normaliseren.

Dat kan met medicijnen of radioactief jodium. Wanneer de schildklier te hard werkt en bovendien erg vergroot is kan (een deel van) de schildklier operatief worden verwijderd.

Voor de roodheid, het tranen en de pijn aan uw ogen raden we u aan om bij klachten een zonnebril te dragen.

Verder krijgt u oogdruppels, een ooggel of een oogzalf om uw klachten te verzachten. Na 2 - 4 jaar verdwijnen de klachten vanzelf.

Ernstige verschijnselen zoals het uitpuilen van de ogen, ooglidzwellen en dubbelzien worden behandeld met medicijnen (prednison). Zo nodig worden de oogkassen bestraald om de ontstekingsverschijnselen af te remmen. Eventueel volgt een operatie.

Wanneer de oogzenuw beklemd raakt door de ziekte van Graves, is een ziekenhuisopname nodig en moet er snel behandeld worden met hoge doses van het geneesmiddel prednison. Soms is met spoed een oogkasverruimende operatie nodig.

Operaties

Er zijn verschillende operaties die gedaan kunnen worden:

- **Oogkasverruimende operatie**

Door een gedeelte van het bot van de oogkaswanden te verwijderen, ontstaat er meer ruimte. Daardoor kunnen de uitpuilende dieper in de oogkassen worden gezet. Mogelijke complicaties van de oogkasverruimende operatie zijn afhankelijk van de manier van opereren.

- Er kunnen dove plekken van de huid ontstaan onder of boven de ogen.
- Ook kunnen dubbelbeelden (scheelzien) ontstaan. Bijna altijd is het dubbelzien met één of meerdere operaties weer te corrigeren.
- Verder kan het litteken zichtbaar worden wanneer de haargrens naar achteren schuift (vooral bij mannen).

- **Scheelzien operatie**

Het scheelzien dat wordt veroorzaakt door een ontsteking of door de vorming van littekenweefsel in de oogspieren ('verlittekening'), kan gecorrigeerd worden met een operatie. De operatie wordt vaak pas gedaan als de ontstekingen tot rust zijn gekomen. Dit wachten kan voorkomen dat de dubbelbeelden niet volledig zijn verholpen na de operatie.

- **Verlenging van de oogleden**

Doordat de spier die het ooglid optilt, is verlittekend kan het oog minder goed sluiten en lijkt het oog uit te puilen.

Met een operatie kunnen de oogleden worden verlengd en daarmee de spleet tussen de oogleden verkleind.

- **Correctie ooglidverdikking**

Wanneer het bovenooglid weg gezwollen blijft, kan dit gecorrigeerd worden door het overtollige vet te verwijderen tijdens een ooglidoperatie.

- **Correctie hangend onderooglid**

Door een hangend onderooglid kan het oog erg uitdrogen. Ook kan het cosmetisch storend zijn. Dit kan worden verholpen met een ooglidoperatie.

Prognose

De totale ziekteduur kan vele jaren in beslag nemen. Wanneer de ziekte tot rust komt, zult u minder tot geen klachten meer ervaren van uitpuilende ogen, dubbelzien of veranderd uiterlijk. Als de ziekte genezen is, komt het zelden terug.

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Stel deze dan gerust aan uw oogarts of orthoptist. U kunt daarvoor tijdens kantooruren bellen naar de polikliniek Oogheelkunde.

Ook voor het maken of verzetten van een afspraak bij de polikliniek Oogheelkunde, belt u voor alle locaties naar tel. (078) 654 12 33.

Meer informatie

Voor meer informatie over de ziekte van Graves kunt u ook kijken op de website *www.oogartsen.nl*

Geef hier uw mening over deze folder: *www.asz.nl/foldertest/*

Albert Schweitzer ziekenhuis
december 2019
pavo 0704